

ROZHOVOR

Živé divadlo je pořád top

Petra Richter Kohutová pochází z Ostravy, deset let strávila v Brně, teď žije v Karlových Varech. Vystudovala knihovnictví na střední škole a dramaturgii na vysoké škole. Působila pak v divadle Petra Bezruče v Ostravě. Později přešla od profesionálního divadla k divadlu amatérskému. Má svůj amatérský soubor v Karlových Varech, Divadelní studio D3, dělá jeden projekt do roka ve spolupráci s chebským a karlovarským profesionálním divadlem. A hlavně nedávno převzala vedení Databáze českého amatérského divadla.

Jste na Popelce v Rakovníku poprvé?

Ne, několikrát jsme tady hráli, naposledy s D3 před pár lety, myslím, Čučudejské pohádky. Režíroval to můj muž a já mu pomáhala jako dramaturg. Byli jsme tady, pokud se nemýlím, skoro celou dobu. Pak jsem tady jednou nebo dvakrát byla na Wintrovkách. Také se kamarádím s Jardou Kodešem, děláme, "ladíme" spolu inscenace. Se svou ženou Evou jezdí za námi do Karlových Varů — a já jezdím sem. Potkáváme se i na jiných přehlídkách po republice.

K ochotnickému divadlu jste přišla jako malá díky rodičům, proměnilo se nějak amatérské divadlo za tu dobu, co máte možnost ho sledovat?

Těžko říct, mám pocit, že některé věci zůstanou vždycky stejné, ale některé modifikace vždycky probíhají. Když naši dělali ochotnické divadlo, hodně jsem vnímala atmosféru, tu partu. V té době se hodně jezdilo, naši tým žili. Poměrně intenzivně jsem ochotnické divadlo sledovala, ale nikdy mě nenapadlo hrát, nebo se divadlu nějak věnovat. Až na střední škole jsme měli fantastického češtináře — Víta Závodského, který divadlem - a ale jen teoreticky - žil, a ten mě nasměroval. Dnes je divadlo mnohem víc rozmanité. Dříve byla pěstována hlavně činohra, pak byly alternativy, které bojovaly proti režimu, konformitě. Člověk toho moc neviděl. Dnes se daří všem

oborům od činohry přes hudební divadlo, pohybové divadlo, divadlo pro děti, divadlo hrané dětmi — „dramafák“, a tak dále. Je toho opravdu hodně.

Od ledna 2024 jste vedoucí Databáze českého amatérského divadla, která je velmi obsáhlá.

Dokáže vás divadlo ještě něčím překvapit?

Ježišmarjá, jasně, že jo! Databáze jsou mrtvá data. Shromažďujeme údaje o třech a půl tisících právě činných spolcích. Ale samozřejmě, že se k nám vše nedostane. Většinu informací čerpáme od souborů, z archivů, nebo z přehlídkového systému, který zaštiťuje ARTAMA. Víme teoreticky, co je zajímavého, co se daří, co se nedaří, a dá se z toho vyvodit spousta věcí. Ale živé divadlo je pořád top. A překvapí vždycky, opravdu.

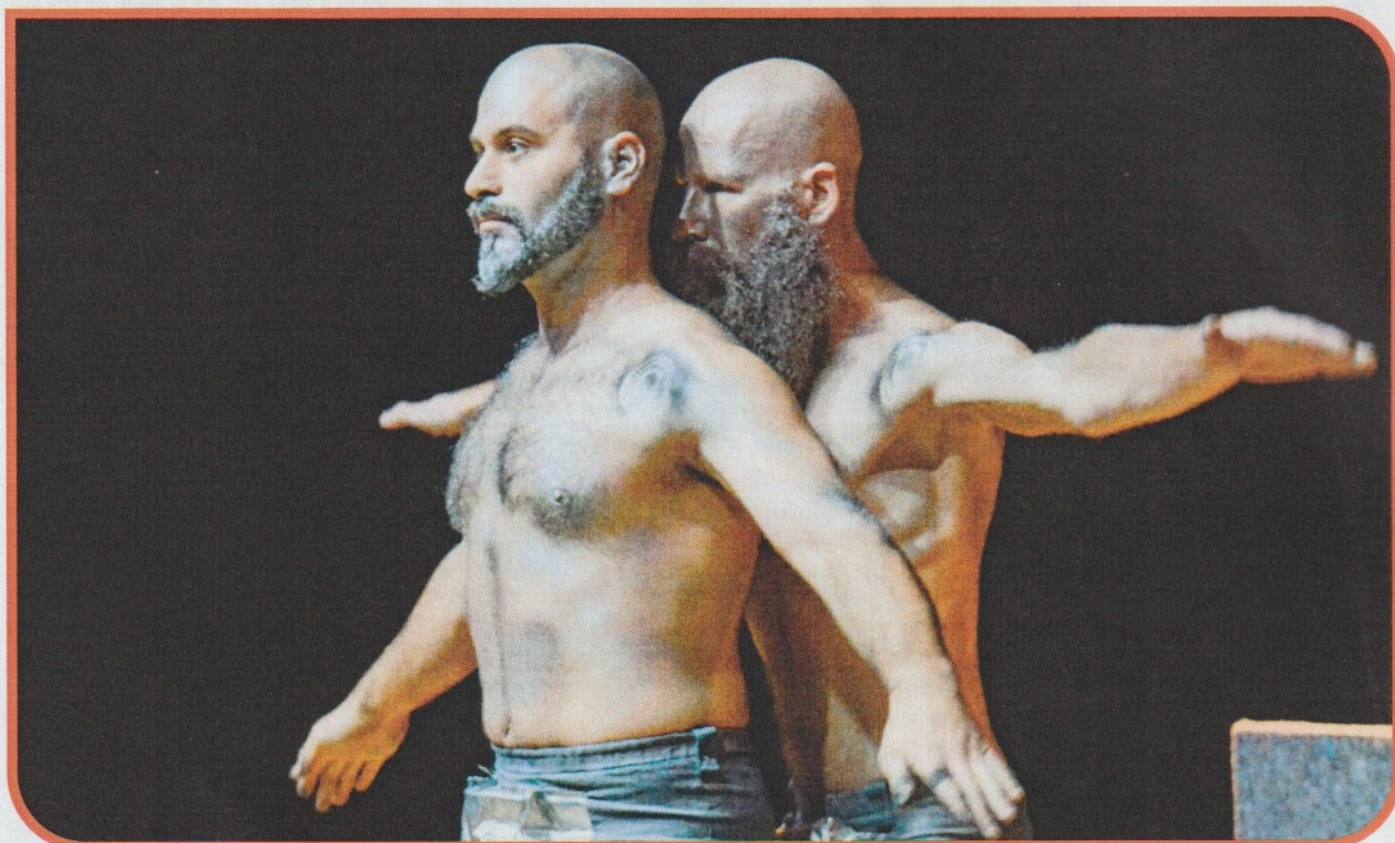
Dokázala byste projekt Databáze českého amatérského divadla a jeho využití laikům a čtenářům přiblížit?

Lidé mohou databázi využívat nebo ji svým způsobem tvořit. Shromažďujeme informace o přehlídkách, souborech a osobnostech amatérského divadla. Ale také třeba o proficích, kteří

Rozhovor pokračuje na straně 14

Divadlo performativního umění Bald & Bold, Praha

ROBO ERECTUS

RECENZE

Beze slov, a přesto silně

Představte si, že najednou už nejsou žádní lidé. Stopy jejich bývalé přítomnosti jsou stále kolem. Zůstali však po nich také dva roboti, kteří jako odraz svých tvůrců jsou schopni pohybu, vzájemných reakcí, a jak se zdá, také emotivních projevů. Když zjistí, že jsou ponecháni sami sobě, svým schopnostem a nápadům, objevují v sobě tvořivost a aktivitu.

Robo Erectus je pantomimické a akrobatické představení, které drží své publikum v napětí od úplně prvního pohybu až po závěrečnou poklonu. Hrané beze slov vypráví příběh dvou robotů, kteří už dávno ztratili svůj účel. Nemají pána, kterému by sloužili, ani svět, který by museli poslouchat, a tak zůstali sami. To, co následuje, je zábavné zkoumání přátelství, rivality a dalších témat.

Na první pohled může představení působit jednoduše: dva herci, jeviště s několika málo rekvizitami a žádný dialog. Ale právě tento minimalismus dělá z Robo Erectus zábavu pro všechny diváky. Dva performeři komunikují výhradně prostřednictvím pohy-

bu, zvuku a načasování — komplikovanou a fyzicky náročnou choreografií stojek, „moonwalků“ a komediálních propojení a interakcí, které spojují základní divadlo s akrobacií na úrovni cirkusu.

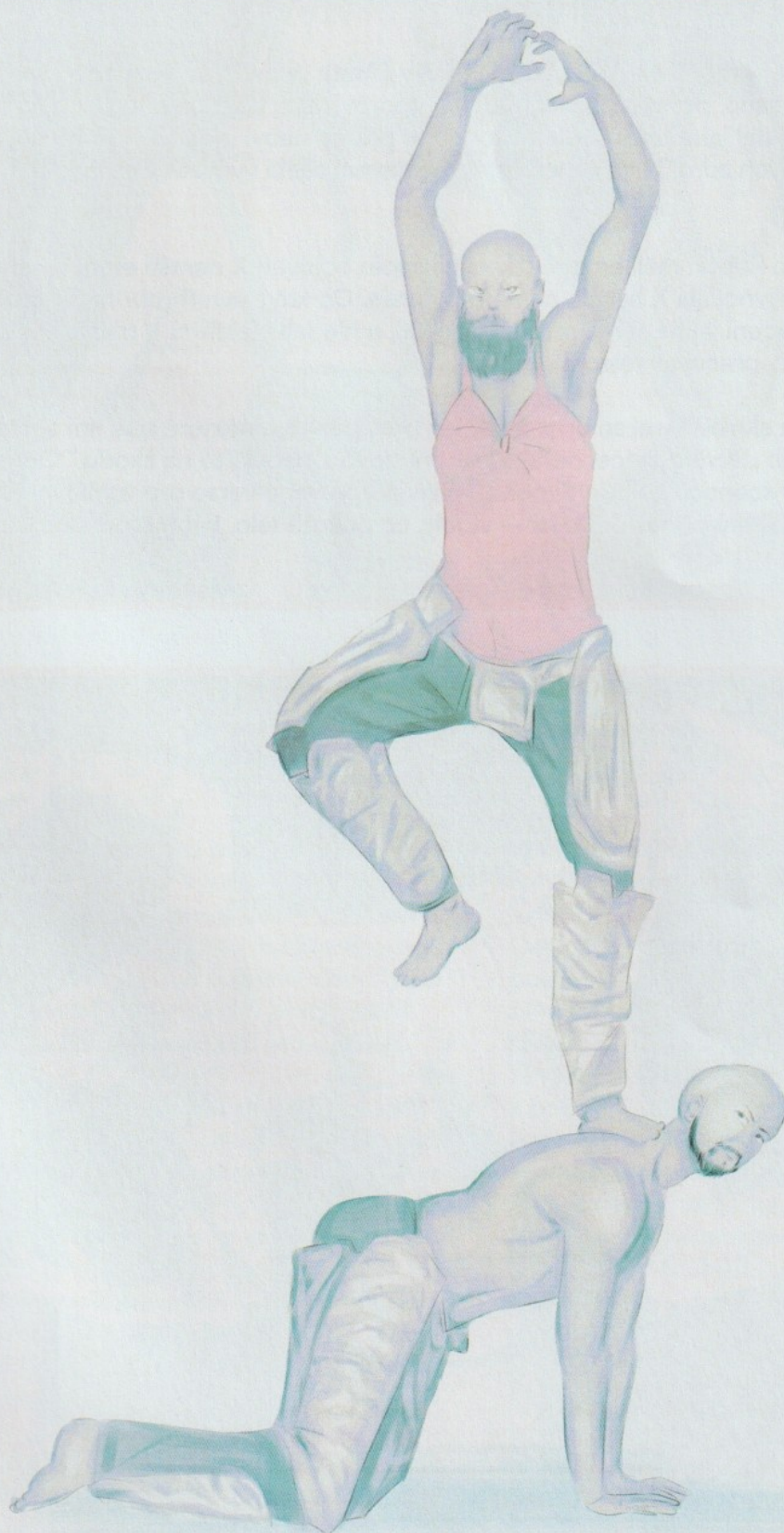
Chemie mezi dvěma performery je nepopiratelná. Jejich rozdílný vzhled — jeden drsnější, druhý svalnatý muž, který si později oblékne hedvábnou růžovou košili — vytváří dynamickou rovnováhu, která odráží lidskou pošetilost. Pomocí grotesky a pečlivě načasovaných fyzických gagů vytvářejí uvěřitelné přátelství.

Ale pod komedií a triky se může skrývat i trpké poselství. V polovině představení se tón změní: roboti, kteří byli dříve hraví společníci, se začnou hádat. Jejich pohyby se stanou chaotickými a začnou bojovat. To, co začíná jako vtipná potyčka, se brzy změní v bitvu, kde používají předměty kolem sebe, aby se zničili. Když se jeden z robotů chystá rozdrtit hlavu toho druhého rádiem, oba zmrznou a v tom okamžiku klidu si uvědomí absurditu svého boje. Pomalu odloží své improvizované zbraně a obejmou se.

Toto smíření beze slov nese větší emocionální sílu, než by dokázal vyjádřit většinou mluvený dialog. Proměňuje celé dílo v silnou alegorii o konfliktu a míru, která jemně odráží absurditu lidského násilí. Uvědomění robotů, že spojení je silnější než rozdělení, působí jako univerzální pravda. Lze ho snadno vykládat jako protiválečné poselství, které vybízí k soucitu místo agrese, k jednotě místo oddělení.

Nakonec, i když podle anotace jde o představení určené pro osoby od šesti let, tedy pro děti, má hlubokou a srozumitelnou myšlenku, která může oslovit mnoho dospělých i dospívajících. Připomíná nám, že i ve světě tvořeném ocelí a obvody mohou stále existovat emoce a empatie. Jednoduše řečeno, je to představení, které mluví beze slov, ale přesto říká mnoho.

Sorrosa Arrata Laura

Záznam rozpravy

sobota 18. 10. 2025, 13.00

Děti 7 až 12 let, třetí den přehlídky lehce zvaldlé, unavené po přespávačce

Robo Erectus

Jedno z představení, které přijaly děti stejně jako dospělí.

Zpráva z dětského semináře (obsazení viz výše plus dvě dívky 17 let): „wow!“, spokojenost, nadšení, škoda, že to netrvalo dvě hodiny! Triky, salta, pohyb úžasný, hudba a improvizace, když se něco zkazilo, stejně jako zapojování diváků. Začátek vypadal jako příběh, ale nakonec to příběh nebyl (nebo byl zmatečný), spíš akrobatická show. Motiv hledání nových zdrojů ve druhé části představení zcela vymizel. Poslání: I když máš v hlavě vztek, můžeš mít někoho rád.

Rozpory v dětských diskusích: Roboti měli emoce (zkoušeli spolu bojovat) X neměli emoce (jen zkoušeli, co všechno jim jde). Hudba je ovlivňovala X hudba na ně reagovala. Co když uvnitř robota byl člověk? X ne, byli to roboti a hotovo. Roboti ztracení v jiné zemi, možná v poušti, a hledali elektřinu X nabíjeli se přece tak, že se hýbali. Neměli žádnou mimiku, pracovali tělem.

Beseda v kruhu: Chybí dětem slovo? Musí se orientovat jen přes pohyb a některé se s tím setkaly poprvé, ale většinou to zvládly. Vox populi: „Skvělá práce, neřekli jste ani slovo a nebylo to na škodu.“ Geneze inscenace: původně šlo o absolventská inscenace Lukáše Šimona, tohle je upravená verze pro venkovní hraní, kterou dnes to hráli poprvé po roce. Velký přínos pro děti — viděly, co dokáže tělo, k tomu prostřednictvím profesionálně zvládnutých klaunských výstupů.

zaznamenala Petra Richter Kohutová

Podbrdské národní divadlo, Dobříš

ČERTOVSKÉ POHÁDKY

RECENZE

Bez čerta by pohádka nebyla

Kdo by to byl řekl, že v Dobříši jsou čerti. A ono jich tam je dost, dokonce se tam vypráví i o těch z Francie nebo z Německa. Tohle představení však začalo ve vesničce u sobeckého rychtáře, na kterého volali: „Aby tě čert vzal!“ Dokud je pekelník nevyslyšel. V dalším kratičkém příběhu čeledín přechytračil čerta, jehož poklad našel a rozhodl se ho získat.

Oba herci a zároveň vypravěči si stěžují, že každý příběh je krátký a chtělo by to něco delšího. Spustí tedy O čertovi a kočce. Z dobrého čertovského srdce se pekelník rozhodne lidem ve Francii postavit most přes širokánskou řeku, žádá za to jen toho, kdo přes most přejde jako první. Pro jeho smůlu to bude malá kočka. Následně pouští bloudí tři bratři, až dojdou do tmavé jeskyně. Tam je pohostí čert, ale v jeho laskavosti se skrývá podfuk. Bratrům se podaří utéct, avšak jeden z nich přijde o svůj stín.

Poslední na řadu přišel chudý, ale moudrý chasník. Nebojí se otravného čerta, ba dokonce ho chytí a požaduje pytel dukátů. Podle předpisů musí splnit

tři úkoly, což se mu lstí podaří a čert s ostudou táhne zpátky do pekla.

Celkové představení na mě působilo jako náhled do pokojíčku dvou brášek, kteří si hrají na čerty, předhánějí se a hádají. Bylo to velmi příjemné a poklidné. Někdy rozhodování herců působilo až spontánně, ale to přesně bylo tím potřebným kouzlem na přechod z pohádky do pohádky. Tuhle jeden nedával pozor, když byl na radě. Každé vnuknutí nápadu mělo přiměřenou reakci, která by nastala i v reálném životě. Pokud si jsem vědoma, tak samotní herci inscenaci i režírují. Obě postavy, které ztvárňují, k nim sedí dokonale. V průběhu představení si navzájem prohodili roli čerta a s ní pomalu i osobnost postavy mimo vyprávění pohádek.

Oba herci se navzájem doplňovali, skákali si do řeči a působili tak přirozeně, že to bylo až neskutečné. Někdy mi přišlo, že nešlo všechno podle plánu, ale nejsem si tím tak jistá, protože herci zvládli opravdu bravurně zahájit jakoukoli nesrovnalost. Sladili se

s energií dětí a se vším, co se dělo přímo před nimi. Každopádně představení muselo být nazkoušené, takže smekám klobouk, jelikož mi připadalo, jako bych se právě dívala na to, co se děje tady a teď.

Hned první pohádky byly kraťasové. Konec každé z nich se dal rozeznat, protože ji zakončila stále stejná melodie, akorát s rozdílným textem. Jak představení pokračovalo, příběhy se nepatrně prodlužovaly, až jsem skoro zapomněla, že se jedná o pletenici příběhů.

Zároveň bylo velmi zajímavé nenucené propojení s dětmi v publiku, ať už se jich ptali na nějakou lehounkou otázku, nebo žádali o pomoc s tím, jak rukama udělat dalekohled. Herci byli na jevišti jako

rybky ve vodě. Srovnala bych to s nacvičeným představením dvou strýčků z tátovy strany, kteří potřebují na hodinku zabavit a třeba i poučit děti, než se dochystá slavnostní večeře.

Co se týká scénografie, kostýmy sloužily dobře, aby každý hned poznal, kdo je kdo. Trojitě použití bílého plátna jako sněhu, řeky a pouště je praktické na rychlou změnu scény.

Každá pohádka se šťastným koncem byla propletená vtipy, jimž se děti smály, a jejichž hluboký význam pochopili pozorní dospěláci. Sál se linula oddechová atmosféra, které přetrvala až do samotného konce.

Justina Hanke

Záznam rozpravy

sobota 18. 10. 2025, 13.00

Děti 7 až 12 let, třetí den přehlídky lehce zvaldé, unavené po přespávačce.

Čertovské pohádky

Zpráva z dětského semináře: Představení bylo vtipné — pohádky i písničky, a bylo znát, že herci ho hrají rádi. Nezvyklý formát, protože se nehraje jeden příběh, ale několik, navíc je děti vesměs neznaly. Celé dohromady to děj nemělo. Děti by chtěly víc herců, aby se pořád nepřevlíkali a aby si pomohli postavit ten most. Zmatek v mezihrách — ale je pěkné vidět i to, jak se pohádka připravuje (losování o role). Čert byl hloupý, protože chytal stín — ale bratři taky, protože pořád dokola lezli do nebezpečné jeskyně. Líbil se jim vozka, most, babička z první pohádky a nejlepší byl chasník na konci. Vnímané poslání: nevěřme lidem, co nám nabízejí něco zadarmo. Holky se ztrácely v soutěžích a losování o roli, kluci u skály — kde byl vchod do jeskyně? Děti ocenily, že bylo vybráno na jedno téma více pohádek, že byly pro všechny a oba herci pro ně byli stejně sympatičtí.

Beseda v kruhu: Herci řekli, že se jim hrálo báječně, že mají rádi divadelní prostředí spíš než smluvená dopoledne pro školy. Chtěli být úsporní a nastartovat fantazii, proto často vyprávěcí styl (autor je rozhlasový režisér) a méně akce. Rodinná anamnéza: Martin Zajíček převzal roli po svém otci. Oproti původnímu zpracování volí PND komornější prostor. Pochvala z publika: jste dva a energii si předáváte krásně, je fajn, že nehrajete habadůru na děti a dokážete je udržet v intencích „hrajeme pro vás, ne s vámi“, i když představení samo je velmi hravé. Pozor na inscenační nedůslednosti: co se řekne a ukáže X co se řekne a neudělá.

zaznamenala Petra Richter Kohutová

DS Zlatonka, ZUŠ Rakovník O RYBÁŘI A JEHO ŽENĚ

RECENZE

Jak dvě naběračky a houbička na nádobí dělaly filozofickou hloubku

Šlo o loutkové divadlo nebo ne? To je otázka, se kterou jsem odešel z hlediště jedenácté inscenace Popelky. Věděl jsem, že se odehrává na stejném jevišti jako předtím všechna loutková divadla, ale upřímně jsem šel na činohru.

A zpočátku to na to také vypadalo: Do kulís kuchyně nakráčela trojice mladých lidí. Neprozradili toho mnoho, ale z kontextu jsem vyrozuměl, že jsou právě na letním táboře nebo podobné akci a že na ně padla služba mytí nádobí. Neochotně se tedy pustí do práce, ale postava jménem Ondra by si nejraději mytí nádobí zpříjemnila hrou. Začne tedy sám vyprávět příběh o rybáři. Děvčata také zatouží po troše srandy, což mi, stejně jako tolik dalších aspektů představení, tak věrně připomínalo reálný život. Rychlostí, kterou divák pomalu ani nestihne registrovat, se rozjede interpretace pohádky od Jana Wericha. Rybář chytí zlatou ryбку, pustí ji a jeho žena se tedy domnívá, že jim je ryba nadosmrti dlužna a musí plnit všechna její

šílená přání; postavit chalupu, vilu, udělat z ní krále, papeže a nakonec Boha. Toto poslední přání samozřejmě ryba nesplní a rybář i jeho žena končí úplně stejně, jako začali. Pohádka má tedy velké poselství: Lidé si mají vážit toho, co mají, a nechtít víc, protože by se jednoduše taky mohlo stát, že o všechno přijdou. Až doposud by bylo představení krásné, zábavné, poučné ... avšak trochu předvídatelné.

Jenže to divadelní spolek Zlatonka nemůže dopustit! A proto pro ztvárnění postav nepoužívají konvenční loutky, nýbrž to, co naleznou v již zmiňovaných kulisách kuchyně: Rybář je větší ostřejší naběračka, zatímco žena je kulatější, menší naběračka. Zlatá ryba je žlutá houbička na mytí nádobí, moře je plastová bedna, dům je zavařovací sklenice na okurky, chalupa dva kastrolы, a ty se následně stupňují v počtu i výšce na hrad i papežský chrám. Kád' se navíc postupně barví do šeda a padá do ní špinavé nádobí. Určitě jde o zajímavý koncept, jen škoda, že už ho na

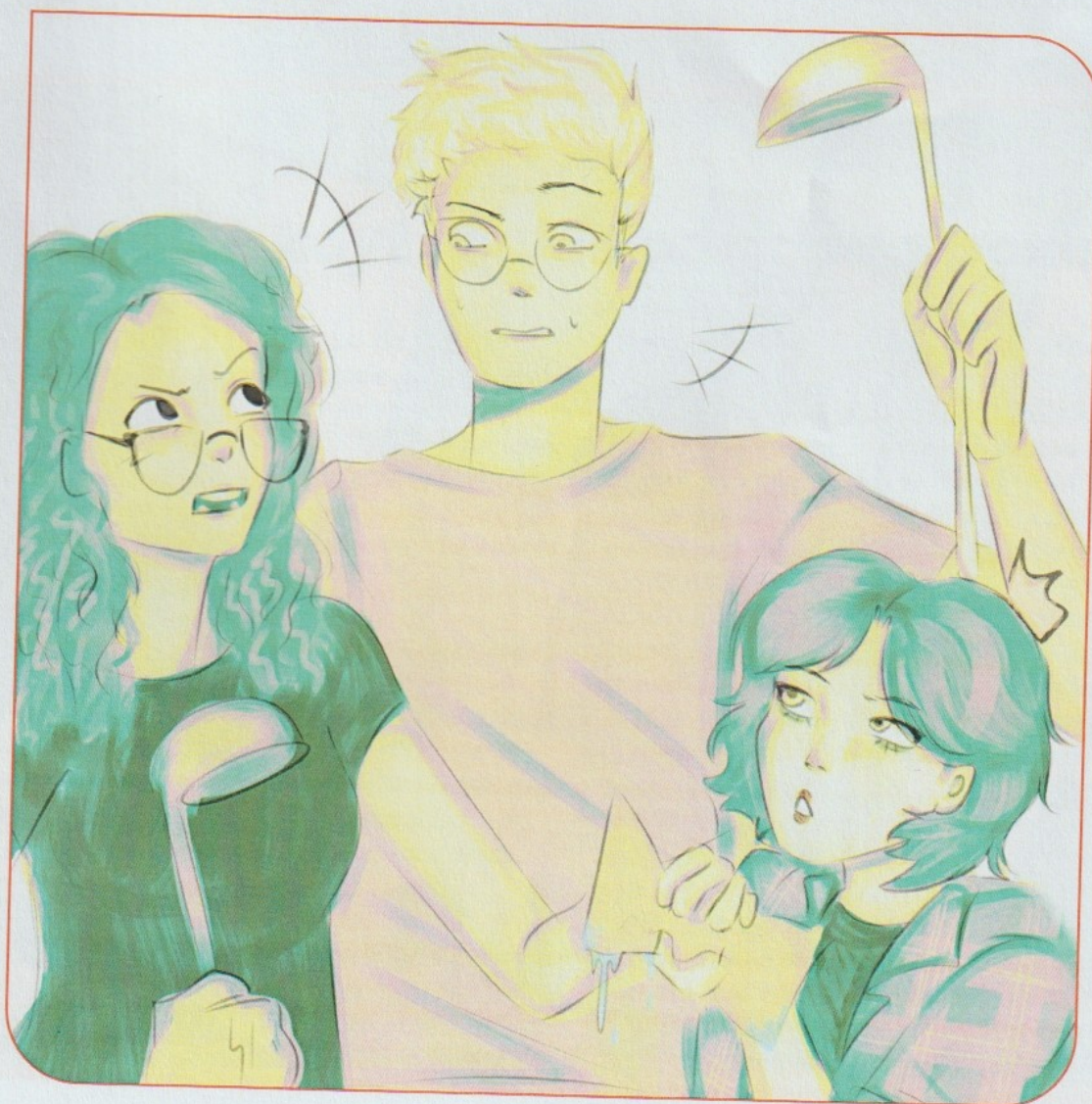
letošní přehlídce použila minimálně další inscenace, a sice o Třech bratřech a obřisku, kde místo loutek hrál nábytek.

O rybáři a jeho ženě ale mělo pro rakovnické obecnost přidat hodnotu: Hráli v něm totiž herci z rakovnické ZUŠ. Všichni jsme je více či méně dobře znali a byli jsme oslněni jejich hereckými schopnostmi. Jsem si jistý, že mají všichni tři potenciál to v divadelním či filmovém průmyslu dotáhnout hodně daleko.

Hra se hemžila vtipem, ale zároveň v ní byla psychologická hloubka. Tyto dva protichůdné a přitom tak symbiózní jevy lze pozorovat nejlépe ve vztahu rybáře a rybářky. Ona ho očividně manipuluje, odmítá mu dát pusku, pokud neudělá to, co po něm požaduje, a když se z rybářky stane papež, odmítá s ním i sdílet ložnici. Mohlo by jít o vypjatou situaci, ale herci dokázali do scén vdechnout humor. Humorná byla taky poznámka mé kolegyně z redakce. Aby herci odlišili hrad a papežovu katedrálu, omotají kastroly vánočními světýlky. Právě na tuto scénu odkazovala kolegyně, když se zeptala: „A myslíte, že někdy hodili do té kádě s vodou i ta světýlka?“ Ptali jsme se na to jednoho z herců a ukázalo se, že ne.

Ještě jednou musím vyzdvihnout filozofickou hloubku příběhu. S každým přáním rybářovy ženy moře šedlo a stejně tak tmavla i ženina duše. Sama k rybě nikdy nešla, ale posílala tam poslušného muže, jenž byl poslušný jenom proto, že se jí bál. Rybu doopravdy respektoval a nechtěl ji už obtěžovat. To ale ryba rozhodně chápala a nakonec chudobou potrestala jenom ženu. Rybářovi totiž chudoba nevadila, soustředil se na důležitější věci: „oblaka a zpěv ptáků.“ Právě v tomto podle mě tkví poselství celého představení: Když se spokojíme s jednoduchými životními radostmi, jen málo co nás dokáže doopravdy ranit. Ryba je mysteriózní postavou. Říká, že je začarovaným princem, ale nedozvídáme se o moc víc. Jak se stal rybou? Byl snad proklet zlou čarodějnící, nebo si své prokletí zasloužil za něco špatného, co spáchal? A jak to, že má schopnost plnit přání? Ačkoli bych chtěl znát odpověď na všechny tyto otázky, možná je lepší, že je neznáme. Člověk nemusí vědět vše a nejasnosti dodávají představení úroveň tajemnosti. Představení mě bavilo svým humorem, originalitou, ale především filozofickou hloubkou. Přestože se náhodnému divákovi může zdát, že se podobá mnoha dalším inscenacím, tato se svým pojetím a poselstvím naprosto vymyká.

Ondřej Berti

Záznam rozpravy sobota 18. 10. 2025, 17.15

Děti 8 až 12 let plus dvě dívky 17 let. Děti už jsou docela unavené, jsou na každém představení od začátku přehlídky.

O rybáři a jeho ženě

Zpráva z dětského semináře: Příběh děti převyprávěly. Hlavně kreslily obrázky a mluvily jen ty děti, které chtěly. Hravost, z nádobí vytvořený příběh funguje, kreativní, překvapivé, bezva koruna z napařovače a naprostý vrchol byli andělíčky z otvíráků. Líbily se výrazné změny moře a replika „chceš hrát na Popelce, tak se snaž“. Škoda, že rybka zůstala pořád stejně flegmatická a nepracovalo se s ní, opakování v situacích bylo stejné, nedošlo ke zjednodušení a ke zkratce, ke gradaci. Rybář za to, co se dělo nepěkného, nemohl, byl chudák, ale měl se na ženu vykašlat. Jak rybářka přišla na to, že rybka by měla plnit nějaká přání?

Rámec výborný — mytí nádobí. Souhra skvělá, jen Adélka hrála tu a tam víc sebou než loutkou a Linda by měla mít větší prostor. Na začátku špatná slyšitelnost, při bouřce taky, ale tam to nevadilo... Rybka byla pořád stejná, akorát na konci se zamyslela a řekla si „nejsem tu pro srandu králíkům“. Žena byla čím dál blbější. Manžel chytrý, ale přiblblý, protože se neuměl vzepřít. Holky na semináři konstatovaly, že „když už bych ho využívala, tak bych na něj aspoň byla hodná“. Problematická je poslední přestavba.

Z besedy v kruhu: Jarda byl šťastný, že bylo plné hlediště. Tvůrci mluvili o tom, že inscenace si ještě nesedla a vlekla se i z jejich pohledu, ale chtějí některé věci dopracovat, třeba poslední přestavbu (zrychlit) a vývoj reakcí rybky. Doporučeno i výraznější stavění z ešusů a odstranit váhání a hru na přemýšlení.

zaznamenala Petra Richter Kohutová

Divadlo Drak Hradec Králové

DO HAJAN

SPORTOVNÍ KOMENTÁŘ

Co se stane, když rodiče odejdou z pokoje?

Vzpomínáte na ta dětská léta, kdy po dni krásného hraní vás rodiče chtěli uložit do postele, přitom vám se ještě vůbec spát nechtělo a ten krásný den by mohl klidně ještě chvíli pokračovat? Dámy a pánové, vítejte u nového dílu pořadu „Do hajan!“. Hned poté, co rodiče odejdou se rozhoří nelítostný boj. Soutěží se v mnoha disciplínách. Tou první je divácky velmi oblíbená „Ta peřina je moje!“.

A je odstartováno, Míša neohleduplně strhává peřinu z Aničky. Ta si to však nenechává líbit a pohotově si ji strhne nazpět jen pro sebe. Míša tahá, tahá, ale všechno je marné, peřina je nenávratně ztracena. Už už to vypadá, že je to pro Míšu GAME OVER. Její ruka se však bleskurychle vymrští a najednou v ní drží Aniččin polštář. To bylo opravdu o fous. Míša tedy zůstává dále ve hře.

Dámy a pánové je to tu! Přichází na řadu druhá disciplína a to rovnou disciplína nejoblíbenější. Vypadá to, že dokonce i sám otec se na ni přišel podívat. Jako VIP host zaujal místo v první řadě. Možná tedy až moc

blízko, jelikož první rána jej zasáhla přímo mezi oči. To jak se Anička napřahovala na první úder, aby získala konkurenční výhodu. Nebylo to však nic platné, protože Míša byl pohotovější a jeho rána odstartovala nelítostný souboj, ve kterém jde o všechno. Právě probíhá rychlá výměna úderů, když tu se Anička napřahuje a uděluje svému bratrově úder, který ho srazí do kolen. Publikum téměř nedýchá. Pro Míšu to opět nevypadá moc dobře. Když v tom se vzchopí. Co to vidí oči mé, to je snad strategie helikoptéry. Dámy a pánové to tu opravdu dlouho nebylo. Míša kosí vše okolo sebe, chudák otec. Aničce se ale zatím daří uhýbat, jenže ustupovat nelze do nekonečna, za chvíli narazí na konec postele. Musí něco vymyslet a to hned. „Co dokáže porazit helikoptéru? Co jen dokáže porazit helikoptéru? Už to mám!“ vykřikne, „Přeci porouchaný motor!“. Neváhá tedy ani vteřinu, přiskočí k bratrově a začne jej lochtat. To jej totálně odzbrojí. „Prosím už dost. Už dooost!“ Tím přilákají do pokoje maminku: „Co se to tu děje, vy spiklenci? Ty s tím máš něco společného?“ Podívá se na tatínka. „Víš, dával jsem děti spát a nějak se nám to zvrtilo.“ „Tak pojď,“ řekla maminka „a vy honem spát.“ Láskyplně je

přikryla a oba políbila na čelo. „Krásné sny a už prosím jděte opravdu spát, zítra nás čeká nový den plný objevování, tak ať jste plní sil.“ Maminka odešla z pokoje a tichounce za sebou zavřela dveře.

„Vítejte zpět a omlouváme se za mimořádné přerušení vašeho oblíbeného pořadu kvůli reklamnímu bloku o zdravém životním stylu.“ Dokáží naši soutěžící mluvit tmou? To zjistíme v naší třetí finální disciplíně, která zároveň prověří jejich schopnost kooperace. Sledujte pozorně, protože o tom, zdali toto kolo splnili úspěšně rozhodnete vy, naši diváci, i ty Lojzíku, já tě vidím krčit se tam vzadu.

Míša a Anička neváhali ani vteřinu a hned po tom co maminka zavřela dveře se na sebe podívali a šibalsky se na sebe usmáli. V tom Anička praví „Podívej se, co tu maminka nechala,“ a vytáhla zpod peřiny svítilnu. „Koukej, co s tím umím,“ začala se naparovat Anička. Zapnula svítilnu a na zdi se najednou objevil stín zajíce. „Hustý,“ vydechl Míša, „naučíš mě to taky prosím?“ „Koukej je to naprosto jednoduché, takhle dáš ruce před svítilnu, a hle na stěně máš zajíce. Tak teď si to vyzkoušej ty.“ „Vidíš, jde ti to,“ pochválí

Anička svého bratra. Najednou se však vedle malého zajíčka objeví obrovský hrozivý vlk. Publikum zatají dech. Zajíček se dá na útěk, to mu však není nic platné, protože vlk je rychlejší. Když vtom se místo roztomilého zajíčka objeví děsivý krokodýl. Ten vlka vyleká tak moc, že se z něj stane ptáček a odletí do polárních krajin, tam přeci žádní krokodýli nejsou.

Začalo tedy sněžit. Počkat, ono opravdu sněží... Dámy a pánové, tak to jsme tu ještě neměli, Míša má plné dlaně peří a pomalu ho rozfoukává. Když mu dojde, sáhne do polštáře, tam je ho přeci dost. Když tedy ptáček doletí do polárních krajin přemění se zpátky na vlka a povídá „Tady je mi dobře, sem patřím, na dovolenou do tropů už nikdy víc“.

Toto byla třetí a poslední disciplína, kterou jsme si pro naše soutěžící dnes přichystali. Myslím si, že dnešní večer byl protkán napětím a soutěživým duchem, našel se však i prostor na kooperaci. Troufám si říct, že obstáli na výbornou a vidím, že publikum souhlasně přikyvuje. Uvidíme se opět zítra.

Jan Vospálek

Záznam rozpravy

sobota 18. 10. 2025, 19.30

Do hajan

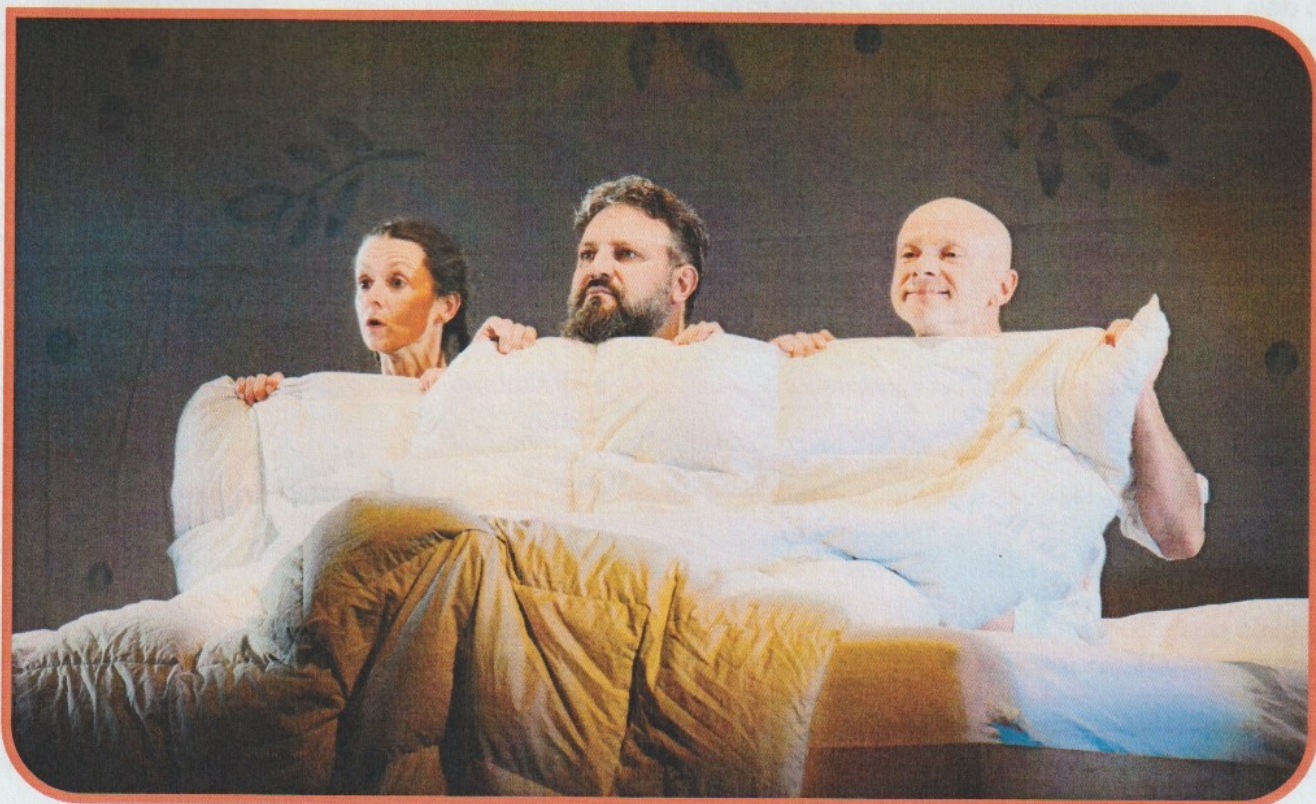
Dospělí udělali „ach!“ — a děti jakbysmet.

Zpráva z dětské skupiny: Podle procent — od 90 % do 1922 %... Autentické výkřiky: „Když se to jmenovalo Do hajan, myslel jsem, že budu spát. Ale nešlo mi to, jak mě to bavilo.“ - „Zajímavý je, že když to končilo, tak jsme chtěli jít všichni spát — a teď meleme jeden přes druhého...“

Jediné divadlo, kde mi nechyběl děj. Nepochopila jsem to, ale boží. Srandovní. Cirkus před spaním. Akrobacie, pantomima, stínová zvířátka. Polštářová bitva, padání z postele, kradu deku, boty, chodím k mámě, tajně si hraju, shazuju deku, obracím se ve spánku, stíny... Všichni to známe takhle z domova! A co jsme ještě nezkusili? Netrháme polštáře. Nesvítíme si baterkou do pusy a nehrajeme si se světlem z auta. Ještě jsem nebacil tátu polštářem — to dneska zkusím... Fantazijní pasáže (stíny, sníh, plachetnice...) zcela jasné. Pinkání se světlem — možná je to hvězda? Nechápala jsem, jak dokázali souhru s tátou — zmizel a objevil se uprostřed! Odpověď od kamarádky: tohle se mi ale normálně stalo... Strašidlo-táta: proč je strašil? Aby byly hodný a šly spát. Ovšem tímhle je asi neuklidnil... Technická otázka: Byl ještě někdo vzadu, kdo jim pomáhal? Bylo to rozkouskované a něco natahovali, náměsíčnost byla dlouhá, taky část s vodou a polštářová bitva... vlastně by šly všechny situace o kousek zkrátit. A dal by se přidat sen jako noční můr, chtělo by to možná větší vzruch... Chybí tečka — nestačí, že usnuli, možná zvuk — třeba chrápání? Nebo nějaký vtip? „Čekal jsem výskok vleže od otce na závěr.“

Z besedy v kruhu: Jarda představil soubor — DRAK Hradec Králové: původně loutkové divadlo, které se postupně etablovalo i v jiných divadelních druzích pro děti a jejich rodiče. Velkou roli hraje v představení hudba a načasování: není naživo, je reprodukována, ale skladatel udělal při zkoušení cca 300 zvukových změn. Souhra fungovala ve všem — v herectví, ve zvuku... Veronice se hodně líbilo, jak děti smíchem klokotaly — a téma: sto rozměrů večerního rodičovství. Publikum jde Draku hodně na ruku — a není se co divit... Dobrou noc!

zaznamenala Petra Richter Kohutová

jsou v porotách nebo v lektorských sborech. Nebo o osobnostech na rozhraní „výtvarna“ a divadla. Je to hodně široké. Když shromažďujeme informace o souborech nebo dějinách divadla, vždycky je pod heslem rámeček a kdykoliv tam člověk najde chybu, může nám napsat. Ale hlavně jsou rámečky určeny k tomu, aby nám soubory psaly, co je u nich nového. Amatérských spolků je opravdu tři a půl tisíce a řekněme, že tak polovina se účastní přehlídkového systému, zbytek ne. To jsou třeba ochotníci z malé vesnice. Sehrají jedno silvestrovské představení, zorganizují masopustní průvod, vedou nějaké dětičky, a to je všechno. O tom se nedozvíme. Přitom je to strašně důležité pro komunitu, pro lidi, kteří v té vesnici žijí, které to k něčemu přitáhne.

Soubory nás tu a tam chápou jako kroniku. Někteří tam hledají, dneska je takový obor, historii všedního dne. Hledají, jak lidi žijí, ne velké události. A to do toho samozřejmě patří. Můžete si tam najít informace i o svých předcích. Dozvíte se, jaké osobnosti žijí nebo žili ve vašem okolí, co se kde hrálo. Máme ambici samozřejmě vytěžovat tisk, takže Amatérská scéna, Divadelník.cz a tak dále.

Teď se snažím o to, aby se databáze stala multi-mediální. Máme poměrně velkou videotéku, kanál na YouTube — Amatérské divadlo. V této chvíli je na kanálu nějakých 1200 představení, ale přestala se sbírat asi v roce 2010. Myslím, že na to nikdo neměl čas. Důležitá informace je, že v této chvíli to dělá 1,5 člověka jako zaměstnání. Kromě toho máme přibližně šest stálých spolupracovníků, což znamená, že je nás pořád hrozně málo. Čekáme na informace, které přijdou zvenčí, od lidí.

Takže vaším pramenem informací jsou sami ochotníci, amatérští herci?

Ano. Tohle je ambice, kterou máme. Samozřejmě, že na to většinou kašlou. Zajímá je hraní, dělání divadla, tyhle úřednické věci většinou ne. Ale ve většině souborů je člověk, kterého zajímá historie nebo zapisování. To jsou takoví ti písmáci.

Kronikáři?

Přesně. Ti většinou pošlou informace sami, nebo když jsou osloveni. Pořád se snažíme, aby se o nás co nejvíc vědělo.

Když vás poslouchám, napadá mě, že vaše práce má obrovskou historickou hodnotu, protože divadlo je jakýsi odraz dnešního světa a možná i toho, co se k nám vrací z historie v této době. Vnímáte to také někdy takhle?

To je moc hezky řečeno. Jo, určitě. V této chvíli jsme samozřejmě zahlceni, takže to většinou neřešíme, ale zvou nás k různým výzkumům na téma všední život. Teď z nejnovějších se bude pořádat „Kulatý stůl o indikátorech podpory amatérského umění“, nejenom divadla, ale i výtvarného umění, literatury. Snažíme se být co nejvíce prospěšní.

Dnes jsem zkoušela něco v databázi vyhledat a zaujalo mě členění, aby člověk našel v podstatě jakoukoli informaci na základě jakékoli souvislosti. Jak vnímáte toto členění vy? Orientujete se dobře v tomto systému?

Jasně. Je pravda, že se členění proměňovalo loni, kdy jsme nechali udělat nový design, ale ten je dočasný. Zároveň jsme dodělávali některé věci, například verzi pro mobily — do loňska nebyla. Dělal se i nové možnosti přepínání, šoupátka nahore, přepínače historie — současnost, celé záznamy, část záznamů... Starší lidi, kteří se v databázi hodně pohybovali, si nějaký čas stěžovali, že teď je orientace těžší, ale myslím, že je to jenom o zvyku.

Nejsem autorkou databáze a členění. To dělali ti na začátku. My teďka děláme různé úpravy, přibližujeme to dnešnímu uživateli. Čím dál tím víc se ukazuje, že historie jako taková lidi moc netankuje. Zajímá je maximálně to, co bylo v posledních deseti, dvaceti letech. Dál jdou většinou, když mají soubor, který funguje od roku, dejme tomu, šedesát dva a chtějí udělat almanach o celé historii, tak si to dohledají, ale takových moc není.

Začínáme se hodně soustředit na to, co se děje teď. Některé spolupracovníky převádím na to, aby sbírali dnešní informace, protože dnešek je zítřejší historie. Snažím se, aby to bylo uchováno, aby to přišlo do multimediální podoby. Nedokončila jsem videotéku. V této chvíli víme, že z autorsko-právních důvodů už to nemůžeme dělat tak, že záznam dáme na YouTube a bude k tomu mít přístup každý.

Dosbírала jsem v této chvíli činoherní, hudební a loutkářské vítěze přehlídek zhruba od roku 2005. Postupně je tam vkládám s tím, že to není viditelné, jsou v neveřejném režimu. Ale když to někdo bude chtít vidět, je to uchováno. Může napsat a pošlu mu odkaz. Je tam samozřejmě výhrada, že to musí být ke studijním účelům a k vědeckému výzkumu, který negeneruje zisk. Tohle se snažíme dát dohromady. Potom samozřejmě audiální, poslechové věci, věci pro kulturu, podcasty... To, co teď vzniká. Najít způsob, jak to do databáze začlenit, to je asi nejaktuálnější, co teď děláme.

Aneta Matoušková

Jaké pohádky nebo pohádkové postavy jste se báli/bojíte?

Nejvíc se bojím, když s tátou
koukáme na Stranger Things.
Vašík, 8 let

Nejvíc jsem se bála, když se
objevila válka.
Nina, 8 let

Bála jsem se Wednesday.
Kristýnka, 9 let

Bojím jsem se Stranger Things
a různých hororů.
Sára, 9 let

Pohádky mi byly vždy prezento-
vány jako fikce, takže jsem z nich
nikdy neměla skutečný strach.
Jediná výjimka byl film Čaroděj-
nice, kde se děti mění v myši.
Pamatuji si, že jsem ho dokázala
celý zhlédnout až ve dvanácti
letech, protože dříve jsem to
psychicky nezvládla.
Kristýna, 37 let

Pamatuji si, že jsem měl strach
z vlka v Nekonečném příbě-
hu. Když vyskočil zpoza rohu,
opravdu mě to jako dítě děsilo.
Při opakovaném sledování jsem

tu scénu vždy přeskakoval. Jinak
je to ale krásná pohádka.
Tomáš, 40 let

Jako dítě jsem měla trauma
z obrovské hlavy s pohybující se
rukou. Myslím, že šlo o pohádku
O princezně Jasněnce a létají-
cím ševci, nebo možná O stateč-
ném kováři. Hlava jen vydávala
dým a hýbala rukou — kvůli
tomu jsem tehdy nemohla spát.
žena, 32 let

Nevzpomínám si na konkrétní
strach nebo trauma, ale nikdy
jsem neměl rád pohádku S čerty
nejsou žerty. Nevím, jestli to bylo
strachem, ale pokaždé, když
byla v televizi, jsem se jí vyhýbal.
Libor, 38 let

Neřekl bych, že jsem měl z ně-
jaké pohádky vyloženě trauma
nebo strach. Samozřejmě, když
má být něco strašidelné, rád se
bojím. Ale abych si z toho odne-
sl nějaký psychický otisk, to se
mi asi nestalo. Nikdy jsem nebyl
obětí něčeho opravdu děsivého.
Jirka, 53 let

Bála jsem se trochu vlkodlaka
z Harryho Pottera. Jinak se po-
hádek nebojím.
Anetka, 9 let

Nevím, jestli jsem měl trau-
ma, ale určitě jsem měl strach
z některých pohádek Boženy
Němcové. Například z té, kde je
kůň zavřený ve skále. A ten drak
— dnes působí spíš směšně, ale
tehdy mě opravdu děsil.
Petr, 32 let

Z pohádek jsem strach nemě-
la, ale děsili mě vousatí chlapi.
Když se v pohádce objevil někdo
takový, schovávala jsem se pod
sedačku.

Hana, 75 let

Z pohádek jsem nikdy neměl
strach. Ani vlk z Červené kar-
kuly mě nijak zvlášť neovlivnil.
Pokud bych měl jmenovat něco
děsivého, tak spíš horor než
pohádku.

Honza, věk neuveden

Mám pocit, že ne. Občas, když
se koukám na strašidelné filmy,
tak se bojím, ale není to často.
Dorka, 10 let

Nevím, jestli je to pohádka, ale
měl jsem strach u Harryho Po-
ttera. Šestý a sedmý díl byly už
celkem hororový. Tam jsem se
celkem bál, když jsem byl mladší.
Jakub, 34 let

Strach jsem měl ze scény v Ne-
konečném příběhu, kde umře
ten kůň. Toho jsem se bál.
Michal, 18 let

Strach jsem neměla. Já jsem
ještě zažila Kašpárka, jo, to bylo
hrozně veselý. Tam nebylo, čeho
bychom se měli bát.
Dagmar, 94 let

Pohádek jsem se nebál, ale
z hororu jsem někdy strach měl.
Jan, věk neuveden

*zpracovaly Tereza Netrhová
a Aneta Matoušková*

Nesem vám noviny

Kukátko prošlo velkými změnami, stejně jako celý letošní festival Popelka. Po celou dobu festivalu probíhal vzdělávací seminář zaměřený na redakční a kulturně-reflexivní činnost a jeho výsledkem je nové Kukátko, redakčně láskyplně přezdívané Klikátko. Frekventanti semináře z řad studentů a studentek rakovnického gymnázia tvořili redakci Kukátka pod vedením Petry a Davida Slížkových a Honzy Šváchy. Jistě jste zaznamenali větší žánrovou pestrost - recenze, ilustrace, rozhovory a dokonce i jeden sportovní komentář. Děkujeme za vaši čtenářskou přízeň!

Záznam rozpravy **čtvrtek 16. 10. 2025, 19.30 hod.**

Dětský seminář tvořilo 35 dětí (dramafáky z Nového Strašecí a z Rakovníka, divadelní děti, paní učitelky).

Angatar (HOP - HOP Ostrov)

Děti příběhu rozuměly, dávaly mu 70 až 100% a uměly ho převyprávět přesně a konkrétně (až byla režisérka Irena Konývková překvapená). Jevištní metafory pro ně byly jasné (např. padákovina — iglú nebo kra, větráky — obětiny, sníh, rituál...). Témata také: Rodina, kmen, vzájemnost. Šikana. Nepodceňovat se. Pomluva může i pomoci, vyhecovat. A každý umí něco jiného.

Otázky: Proč se Angatar na začátku nemohl naučit lovit? Samy si odpovídaly: Protože je mu líto zvířat. Je zbrklý. Nemá techniku. Nebo se nesnaží.

Proč se Angatar na konci vrátil? Odpovědi: Kvůli sestře. Měl výčitky, že se o něho bojí. Jde svému kmeni ukázat, že se něco naučil. Jde jim ukázat medvědí kůži.

A změnilo se pro něj něco? Měl v sobě větší hrdost. Byl sám se sebou víc v pohodě. Ale byl v něm větší smutek.

Jeden z dětských postřehů: Každý den je dar — ale pozor: na Severu trvá den půl roku. :-)

Dramafácké děti v tom buď chtěly hrát. Nebo radši ne — je za tím hrozně práce.

Postřehy dospělých: Bylo to dobré, silné představení, ale vnímala jsem ho abstraktněji než děti. Zásadní je vizuální stránka (práce s padákovinou, se světlem, choreografie). Propojení s pohybem úžasné, ale na úkor příběhu (zvlášť pro člověka, který preferuje činohru). Rozpor mezi efektní formou a autenticitou. Reakce na dětský postřeh — je skutečně zobrazována šikana? Možná to děti vnímají přes středoevropský prostor: na Severu víc platí, že kdo je slabší, nepřežije a bytí ve skupině je nezbytné, téměř za každou cenu. Celkově by lepší prokreslení vztahů mezi jednotlivými postavami umocnilo zážitek.

zaznamenala Petra Richter Kohutová

